

Den norske Forfatterforening

Kjære forfattere

30. mai 2023

Torsdag i forrige uke ble Stortingets innstilling til boklov lagt frem. Det er ei glede å se at Forfatterforeningen sitt ønske om at forlag kan pålegges å tilby fremforhandlede normalkontrakter er tilbake i loven etter stortingsbehandlingen.

I lovutkastet som ble sendt på høring i fjor foreslo regjeringen å pålegge alle aktører i den norske bokbransjen å følge normalkontrakten. Etter påtrykk fra Forleggerforeningen røk denne ut og var borte i Bokloven som kom 31. mars. Forfatterforeningen har siden jobba for å få den inn igjen, og sammenligna det kollektive avtaleverket med tariffavtalene som forhandles fram mellom arbeidstakerorganisasjoner og arbeidsgivere i det øvrige arbeidslivet. Forfatterforeningen har pekt på at det handler om å sikre at alle forfattere får likeverdige lønnsvilkår, og vist til at dersom det kollektive avtaleverket svekkes på bekostning av individuelle avtaler mellom forlag og forfatter, kan det også gå utover bredden i litteraturen, og en slik utvikling kan vi demme opp for dersom det kommer et pålegg i forskrift til bokloven. Å sikre benyttelse av normalkontrakten er helt avgjørende for å ivareta forfatterinteresser slik det er nedfelt i boklovens formål. Forleggerforeningen har klart uttalt at de ønsker kollektive avtaler og normalkontrakter, men ikke et pålegg, og argumenterte hardt for det. Nå kan altså alle pålegges å tilby framforhandlede normalkontrakter til forfattere, illustratører og oversettere. Det kjennes bra å innkassere den seieren den siste uka på jobb for Forfatterforeningen!

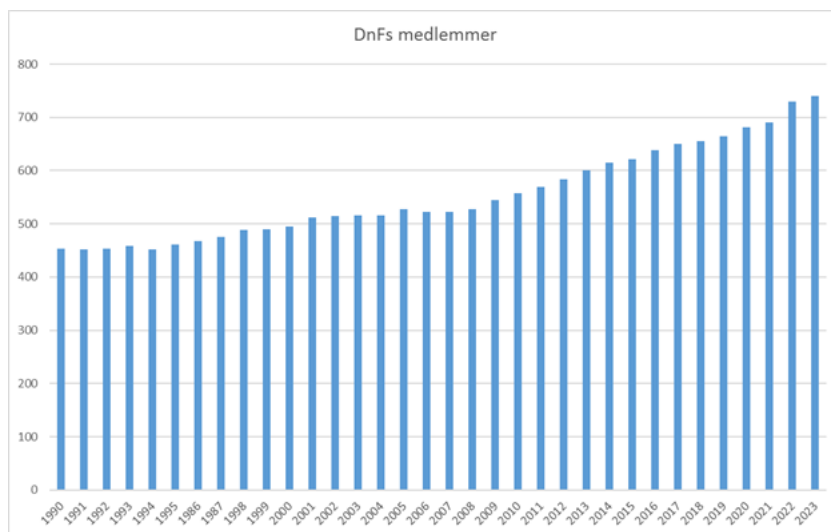
Det er vemodig å skulle avslutte vervet som leder i Forfatterforeningen, men det kjennes også riktig. Jeg skal tilbake til skrivinga, med alt det som det innebærer. Jeg veit hvilken glede det kan være når jeg evner å få frem noe i en tekst som jeg har forsøkt på lenge. Jeg kjenner også til hvor uforutsigbar og utsatt forfatterøkonomien er.

Jeg er glad det er Brynjulf Jung Tjønn som tar over stafettpinnen videre, og at det er han, sammen med Kerstin, Jeanette og Elin, de dyktige og hardtarbeidende folka i sekretariatet med god innsikt i forfattertilværelsen, som fortsetter arbeidet for fremme norsk litteratur og ivareta norske forfatters interesser.

Det er helt avgjørende at det nettopp er skjønnlitterære forfattere med innsikt i forfattertilværelsen som tar på seg vervet som leder i Forfatterforeningen. Men lederne i Forfatterforeningen skal også tilbake til skrivinga.

Fredag i forrige uke leverte Forfatterforeningen innspill til regjeringens leselestestrategi. I innspillet pekte vi på at Leselyststrategien må gjelde hele livet. For at barn skal lese, må voksne lese. Og kanskje like mye som leselest bør vi snakke om lesekultur. En lesekultur må skapes gjennom økt bevissthet og tid satt av til lesing. I innspillet pekte også Forfatterforeningen på at en av de største utfordringene knytta til lesing og leselest er hvis skjønnlitteraturen havner i periferien i skolen. Hvis formidlingen av skjønnlitteraturen primært er et verktøy for å kunne krysse av for læringsmål, da forsvinner litteraturens egenverdi som kilde til estetiske og litterære opplevelser. Skolen må være bærer av en lesekultur. Norskfaget bør ha hovedansvaret for å gi barn og unge meningsfulle møter med skjønnlitteraturen. Det er på skolen en kan nå alle elevene, uavhengig av bakgrunn.

Noe annet jeg har lyst til å fremheve i det siste medlemsbrevet fra meg til dere, er medlemstilveksten. De siste ti årene har medlemsmassen vokst med 20 prosent. Forfatterforeningen har nå 740 medlemmer.

Da gjenstår det bare å si takk for meg. Som jeg sa på årsmøtet: Det å være leder for Forfatterforeningen gir mening, og er noe av det viktigste jeg har drevet med. Jeg er utrolig takknemlig for tilliten jeg har blitt vist disse seks åra.

Jeg ønsker dere tid til å skrive og betaling for det viktige arbeidet dere gjør.

Verdenssituasjonen gjør at det i økende grad stilles spørsmål ved finansiering av kunst, hvorvidt kunsten skal finansieres, og hva som er støtteverdig kunst. Jeg tenker at det er viktig at vi snakker

høyt, høyere, om betydningen av kunst og kultur, at vi peker på at kunst og kultur kan være fremmere for en bærekraftig utvikling, og at kunst og kultur kan danne, forme og styrke fellesskap og samfunnsstrukturen rundt oss.

Heia de skjønnlitterære forfatterne.

Takk for meg! God hilsen fra Heidi Marie